

Publish What You Pay (PWYP) består av over 600 organisasjoner fra over 50 land som i ni år har arbeidet for åpenhet og ansvarlighet i utvinningsindustrien. 16 organisasjoner står bak PWYP Norge.

PRESSEMELDING 31. mars 2011:

”Land-for-land”-rapportering i Norge

Hvordan kan ”land-for-land”-rapportering gjennomføres i Norge for selskaper i utvinningsindustrien?

Mandag 4. april kl. 12–14 på Utviklingshuset

Hvor er et selskap er i verden og hva gjør det der? Hvor mye betaler selskapet i skatt i landet og hva tjente det der før skatt? Hvor store kostnader har de i landet? Hva heter underselskapene og hvilke eiendommer har selskaper i landet? Hvordan kan vi vite hvilke pengestrømmer som ikke kommer i sirkulasjon i landet?

Frem til nå har det vært opp til selskapene selv å bestemme om de vil svare på slike spørsmål. Svarene er imidlertid av stor betydning for arbeidet med å sikre at utviklingsland får sin rettfærdige andel av verdiene som skapes i disse landene, og for å sikre åpenhet om bruken av disse inntektene. Organisasjonene i Publish What You Pay Norge krever derfor at norske selskaper må offentliggjøre denne informasjonen.

”Land for land”-rapportering er et krav om at selskaper må rapportere finansielle opplysninger per land de opererer i, slik at dette blir offentlig tilgjengelig. Det er et enkelt og gjennomførbart grep som vil ha store positive effekter både for borgerne i utviklingsland, for investorer og selskaper. Publish What You Pay Norge legger nå frem en juridisk vurdering som viser konkret hvordan ”land-for-land”-rapportering for selskaper i utvinningsindustrien kan innføres i Norge.

Publish What You Pay Norge krever at:

- Regjeringen fremmer lovforslag om krav om land for land-rapportering i tråd PWYP Norges forslag og få en hovedbestemmelse om dette vedtatt i Stortinget.
- Finansdepartementet starter utredningen av forskrifter for de særlige skatteelementene vi ber om skal bli lovregulert, som også kan gjelde for andre sektorer.

Land-for-land-rapportering er viktig:

For borgerne: Gjennom ’land for land’-rapportering får borgerne tilgang til hvilke inntektsstrømmer som tilkommer landet sitt, og hva som *burde* ha tilkommet landet. Dermed kan borgere holde sine myndigheter ansvarlige for forvaltningen av landets ressurser.

For skattemyndighetene: Skattemyndighetene får et verktøy for å bekjempe ulovlig kapitalflukt. Verdens største selskaper snyter i dag verdens utviklingsland for 160 milliarder dollar i skatteinntekter. Mange av disse pengene gjemmes i skatteparadis som gjør det mulig for selskaper og privatpersoner å unndra seg beskatning, både lovlig, gjennom aggressiv skatteplanlegging, og ulovlig gjennom skatteunndragelse.

For investorer: Mer informasjon gjør at investorer lettere kan bedømme risiko og vurdere framtidig verdi forbundet med selskapenes virksomhet i de landene selskapene opererer. På

Publish What You Pay Norge

Postadresse: c/o Kirkens Nødhjelp, Postboks 7100, St. Olav plass, 0130 Oslo.

Besøksadresse: Bernhard Getz gate 3, 0165 Oslo.

<http://www.publishwhatyoupay.no>

grunn av selskapers hemmelighold og mangel på åpenhet overlates mye av risikoen i dag til investorene. Mer åpenhet gjennom land-for-land-rapportering vil også føre til at verdens markedsplasser blir mer effektive og stabile.

Norge må vise lederskap!

USA har allerede gjort vedtatt innføringen av et slikt regelverk, og EU er i ferd med å gjøre det samme. PWYP Norge mener Norge nå bør slutte å sitte på gjerdet og vente på EU, og heller gå foran og vise lederskap.

- USA har allerede vedtatt en lov om "land for land" –rapportering på børsen i New York. Dette vil kreve at 90% av de multinasjonale olje og gasselskapene og 8 av de 10 største gruveselskapene nå må oppgi hva de betaler i de landene der de er. Norge bør snarest mulig innføre minst tilsvarende regelverk for selskaper notert på Oslo Børs. Norge bør i tillegg ha ambisjoner om strekke seg lenger for å markere seg som ledende på åpenhet, sier Mona Thowsen i PWYP Norge.

- For IndustriEnergi er det viktig å få fram at naturressursene tilhører folket og skal komme dem til gode. Tilgang til finansiell informasjon gjør at folk kan følge pengestrømmene og holde sine ledere ansvarlige for bruken av dem, sier Leif Sande, leder i IndustriEnergi.

Kirkens Nødhjelp er glade for at det nå er gjort en juridisk utredning av land-for-land-rapportering i en norsk kontekst. *- Land for land rapportering er det neste naturlige grepet i kampen mot skatteunndragelse. Dette er spesielt viktig for utvinningsindustrien, men bør også pålegges alle andre sektorer, sier generalsekretær Atle Sommerfeldt i Kirkens Nødhjelp.*

- Ulovlig kapitalflukt fra fattige land til skatteparadis er et av de viktigste utviklingsproblemene vi står overfor, og vi har i dag ingen garanti mot at norske selskaper og er skyld i betydelig kapitalflukt fra fattige land, sier Sommerfeldt.

- Dersom utviklingsland skal kunne ivareta barns rettigheter, må myndighetene ha mulighet til å kreve inn tilstrekkelig skatt, og befolkningen må være i stand til å holde myndighetene ansvarlige for hvordan de bruker skatteinntektene. Krav om offentliggjøring av hvor internasjonale selskapers inntekter kommer fra og hvor mye de betaler i skatt er et effektivt redskap i arbeidet for å nå begge disse målsettingene, sier Helen Bjørnøy, generalsekretær i Plan Norge.

- Transparency International Norge oppfordrer norske myndigheter til umiddelbart å følge opp dette initiativet. Åpenhet om pengestrømmene i utvinningsindustrien er en god vaksinasjon mot korrupsjon, og kan på sikt bidra til en mer rettferdig fordeling av de enorme økonomiske ressursene utvinningsindustrien genererer globalt, sier generalsekretær i Transparency International Norge, Guro Slettemark.

- "Land for land"-rapportering kan gi studentar og akademikarar tilgang til finansielle data som er nødvendig for å analysere kva pengestraumar som er i sirkulasjon i landet – eller som burde ha vore det, men som i dag forsvinn. Dette er pengar som kunne vore brukt på viktige investeringar i framtida, som til dømes utdanning og forskning, sier Ragnhild Nordvik, daglig leder i SAIH - Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond.

- Norsk Folkehjelp ser hvor viktig åpenhet er i alle landene hvor vi arbeider, ikke bare i forhold til hvordan inntektene kommer inn men også hvordan inntektene blir fordelt. Regjeringen bør umiddelbart følge opp dette forslaget slik at borgere kan få tilgang til den informasjonen de trenger for å holde sine myndigheter og andre ansvarlige. -Orrvar Dalby, konst. gen.sekr. Norsk Folkehjelp

Internasjonal støtte for "land for land" –rapportering

US President Barack Obama at the Millennium Development Goals Summit in New York, 22 September 2010ⁱ:

We also know that countries are more likely to prosper when governments are accountable to their people. So we are leading a global effort to combat corruption, which in many places is the single greatest barrier to prosperity, and which is a profound violation of human rights. That's why we now require oil, gas and mining companies that raise capital in the United States to disclose all payments they make to foreign governments. And it's why I urged the G20 to put corruption on its agenda and make it harder for corrupt officials to steal from their own people and stifle their nation's development.

The White House, 23 July 2010, Statement by the Press Secretaryⁱⁱ:

The Wall Street Reform and Consumer Protection Act, which President Obama signed earlier this week, includes a landmark provision that requires energy and mining companies registered with the U.S. Securities and Exchange Commission to disclose how much they pay to foreign countries and the U.S. government for oil, gas, and minerals.

This provision is an essential new tool in promoting transparency in the oil and mineral sectors. This legislation will immediately shed light on billions in payments between multinational corporations and governments, giving citizens the information they need to monitor companies and to hold governments accountable. It will shine a sustained light on the relationship between corporations and governments in the oil and mineral sectors, and make impossible the kind of back-room dealings that cost taxpayers in lost royalties.

Importantly, this provision sets a new standard for corporate transparency. The challenge for us now is to make this a global standard. The United States is committed to working with other countries to ensure the implementation of similar disclosure requirements in other financial markets and will make this a priority in the year ahead.

French President, Nicolas Sarkozy, January 2011:

"I have decided to ask the European Union to adopt, as speedily as possible, legislation to compel industries in the extractive sector to disclose their payments to all countries in which they operate."

George Osborne, 5 March 2011, to BOAG members: "You may have seen that I called on the G20 Finance Ministers to support new international transparency requirements for extractive companies. I strongly believe it is in everyone's interests that mining companies and others operate to the highest standards. That way we can ensure some of the world's poorest benefit from the wealth that lies in the ground beneath them. The UK will actively support the introduction of binding disclosure regulations on the extractive industry at the EU level."

Chair of the EITI Board Peter Eigen, 25. Jan. 2011:

"In a few years from now there will be general acceptance that this was very much due, very much timely".

Michel Barnier, the EU internal market commissioner, 20 mars: "We are going to oblige the extractive sector to be transparent. We must establish rules of the game which are equitable and effective globally," new rules would likely extend beyond mining and energy, and cover other "primary materials" businesses, such as forestry

Investor George Soros, 3 March 2011, op-ed in the Financial Timesⁱⁱⁱ:

"The natural resources sector has the potential to generate billions of dollars in revenues that can be used for poverty reduction and sound investment...."

Now, governments that regulate stock markets are going one necessary and long-awaited step further, in establishing mandatory listing rules. In July 2010, the US passed the Dodd-Frank Act, which requires all oil, mining and gas companies registered in the US to report payments to foreign governments, both by country and by project. Companies as diverse as PetroChina, BHP Billiton and BP will have to

comply. Similarly, Hong Kong recently improved the disclosure of its companies' payments as a condition of listing on its exchange".

Statssekretær Roger Schjerva den 15.03.2011 "Av handlingsplanen følger det at Regjeringen er åpen for å vurdere innføring av slike regler i Norge, enten som ledd i prosessen med eventuelle nye EU-regler på området, eller på selvstendig grunnlag." handlingsplanen Se side 39, tiltak 46 i selve handlingsplanen:http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Info/2011/forelopig_versjon_handlingsplan_oko_krim.pdf : "Regjeringen er åpen for å vurdere innføring av slike regler i Norge, enten som ledd i prosessen med eventuelle nye EU-regler på området, eller på selvstendig grunnlag".

ⁱ <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2010/09/22/remarks-president-millennium-development-goals-summit-new-york-new-york>

ⁱⁱ <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-press-secretary-transparency-energy-sector>

ⁱⁱⁱ <http://www.ft.com/cms/s/0/016ad9d4-45e1-11e0-acd8-00144feab49a.html#axzz1FcQ3grew>